

גיליון 297 • ערב שבת קדש פְרֻשֶׁת שְׁמוֹת • ח"י טבת תשע"ח

"באתי לגני, אחותי כלה" - א

המאמר האחרון והראשון

ילד/ילדה: גם השנה, נלמד קטעים מהמאמר "באתי לגני" כהכנה ל"י"ד שבט, יום ההלולא של הרבי הרי"צ ויום קבלת הנשיאות על ידי הרבי נשיא דורנו.

טרם הסתלקותו, בשנת תש"י, רשם הרבי הרי"צ 'המשך' מאמרים בן עשרים פרקים, שהראשון שבהם "באתי לגני" נועד ללמוד בשבת-קדש י"ד שבט, יום הסתלקותה של הרבנית רבקה, אשת אדמו"ר מהר"ש.

למעשה, כשנגשו החסידים ללמוד המאמר בשבת-קדש בבקר, לפני תפלת שחרית, היה זה כבר אחר הסתלקותו של הרבי הרי"צ, שארעה באותו בקר.

שנה לאחר מכן, ב"י"ד שבט תשי"א, קבל על עצמו הרבי את הנשיאות כאשר פתח באמירת המאמר הראשון שלו שנסב גם הוא על הפסוק "באתי לגני". וכך, בכל שנה היה הרבי מבאר בתאריף זה פרק אחר מתוך המאמר המקורי של הרבי הרי"צ. השנה - תשע"ח - היא הפעם הרביעית בה עוסקים החסידים בלמוד אות ח' מהמאמר, על-פי באורי הרבי במאמרי השנים תשח"י ותשל"ח.

ה'גן' של השם

אבא/אמא: במאמרו של הרבי הרי"צ הוא מסביר, על-פי המדרש, שהפסוק משיר-השירים "באתי לגני אחותי כלה" מדבר על מתן-תורה (הדור השביעי מאברהם אבינו) שאז ירדה השכינה חזרה לעולם הזה החמרי, שהוא בעצם 'גנו' - המקום העקרי של הקדוש-ברוך-הוא.

מדוע כאן הוא המקום העקרי? כיון שתכלית בריאת העולם מלכתחלה הייתה כדי שתשרה בו השכינה, וכך גם לפני חטא עץ-הדעת שרתה השכינה בעולם.

החטאים גרמו לסליק השכינה מהעולם ואלו הזכיות של שבועה הדורות מאברהם אבינו ועד משה רבנו החזירו את השכינה לעולם, במתן-תורה. בהמשך לכה, אמר הרבי במאמר של 'קבלת הנשיאות' - י"ד שבט תשי"א - שהדור שלנו הוא 'הדור השביעי' מאדמו"ר הזקן

מחרדה חמרת ורוחנית ומכל דבר שעלול להסיח את דעתך מעבודת הבורא בשמחה ובלב שלם - ושתשא חרות ושמחה אלו במשך כל השנה.
בברכת פסח שמח וכשר לה ולבני ביתך

בברכה
מ. שניאורסון

ב"ה

בשורה טובה ומשמחת:

אבות ובנים - זמן חורף

בית הכנסת "נחום יצחק" - ליל שבת
בית הכנסת "שטיינבאך שול" - ליל שבת
"בית מנחם" - מוצש"ק - שעה 19:00
"מענדעליס שול" - מוצש"ק - בשעה 19:00

המשתתפים בקביעות בתכנית "אבות ובנים" ישתתפו בהזרחה מיוחדת אל כרטיס טיסה לרבי, 60 אצרות קודש ו60 ליקוטי שיחות.

בברכה ארגון אבות ובנים נפר חב"ד

* הכסף לתנאי ההשתתפות

© creative בית

לעילוי נשמת המרא דאתרא הרב מרדכי שמואל ב"ר משה אשכנזי עליו השלום, לרגל יום היארצייט, כ"ג טבת ולזכות זוגתו תבלחט"א הרבנית סימה תחי' אשכנזי לאריכות ימים ושנים טובות

.....

לזכות החיילת בצ"ה אסתר מלכה תחי' לרגל יום הולדתה ח"י טבת והחייל בצ"ה בן ציון שיחי' קוזלובסקי ליום הולדתו ' כסלו נדפס ע"י ולזכות הוריהם נתן ונחמה דינה שיחי' קוזלובסקי

לשנת הצלחה וברכה בכל המצטרך בגשמיות וברוחניות

להקדשות ולמנויים להערות והארות ניתן לפנות (בהודעות) למס' 052-3017770

✂

גיליון 297 שמות

שם התלמיד/ה: _____ משפחה: _____

כיתה: _____ חתימת הורים: _____

כשהרבי אומר לחסיד לפעל, הוא לא שואל שאלות. הוא פועל. הרב קוטלרסקי לקח עמו תלמיד ישיבה צעיר בשם לוי קרינסקי ושניהם עלו על הטיסה הבאה לקורסאו. כשהגיעו לנמל התעופה, כיון שלא ידעו לאן ללכת ומה לעשות שם, עצרו מוניית ובקשו לנסע לבית הכנסת.

משום מה, נהג המוניית לקח את הרב קוטלרסקי לבית כנסת שכונתי קטן. כשהמוניית עצרה ליד הדלת, הרב קוטלרסקי ראה אדם עוזב את הבנין. הוא ראה בכך הזדמנות לקבל מידע על הקהלה היהודית במקום, ולפיקד פנה אליו ואמר לו: "נשלחנו לכהן על ידי הרבי מלויבאוויטש. אנו רוצים להכיר את היהודים כאן. האם אתה יכול לספר לנו על הקהלה המקומית?". האיש, שהיה לא אחר מאשר אבי שזה עתה יצא מבית הכנסת, כמעט והתעלף.

אבי ספר לרב קוטלרסקי על המצוקה שבה הייתה שרויה משפחתנו וערה בינינו הפרות.

הרב קוטלרסקי הזמין אותי לטוס לגני יורק באותו קיץ ולהשתתף בקמפ 'גן ישראל' בהרי הקטסקילס, ולאחר מכן ללכת ללמוד בישיבה. הייתה זו התשובה לתפלותי וקבלתי את הצעתו מיד.

בעקבות כך שלח אבי מכתב לרבי בו הוא מודה לו על כך שדאג ליהודי קטן בקורסאו...

כך השיב לנו הרבי:

ב"ה, ג' בניסן התשמ"ד

ברוקלין, ניו יורק.

מר חיים יוסף גרויסמן

קורסאו,

שלום וברכה,

שמחתי לקבל את ברכתך באמצעות ידידינו המשתתפים הנכבדים.

אולם, עלי לחלק על הכנוי שכנית את עצמך 'יהודי קטן מקורסאו'. הרי אין כל צורך להדגיש בפניך באריכות כי כל יהודי, איש או אשה, יש לו נפש אלקית, המהווה "חלק אלקה ממעל", כפי שמסביר בתנ"א, החל בפרק השני. לפיכך לא קיים דבר כזה 'יהודי קטן', וליהודי אסור אף פעם לזלזל בפוטנציאל העצום שלו.

עם התקרב חג הפסח, אני מנצל הזדמנות זו כדי לברך אותך בתפילתי שחג החרות יביא לה ולבני ביתך חרות אמיתית - חרות

והוא הדור שתפקידו להביא את הגאולה בפועל.

עצי שטים

ילד/ילדה: היכן שרתה השכינה שירדה לעולם בעת מתן-תורה? במשכן ולאחר מכן בבית-המקדש.

את עבודה זו אנו צריכים לעשות גם כיום, בבית-המקדש הפרטי, שבלבו של כל יהודי, כדי שתשרה בו השכינה:

עבודת הקרבנות - מסמלת אצל האדם את ההתקרבות האישית לה' על-ידי 'הקרבת' הנפש הבהמית, שלא תעסק בחמירות אלא באהבת השם.

המשכן היה עשוי מ"עצי שטים" - 'שטה' זה גם מלשון 'שטות'. ומה הקשר בין שטות לבין בגיית המשכן האישי שלנו?

יש ויש

אבא/אמא: שטות הוא משהו לא נורמלי. לא רגיל. יש את הדרך הישרה והרגילה וכל נטיה מהדרך לצד זמן או לצד שמאל מכנה בשם שטות.

אבל - והאכל הוא גדול - לא כל שטות היא שלילית. כפי שנלמד היום, יש גם שטות חיובית. השטות השלילית היא הפתוי של היצר הרע שרוצה לגרם לנו להפסיד את הקשר עם השם בשביל 'הנאה לרגע' מתאוות עולם הזה. זו תהיה הרי שטות נוראה אם נשמע בקולו... אבל השטות החיובית פרושה לא להתפעל ממה שאומר העולם וללכת בתקף בדרך התורה והמצוות.

'שטות' של קדשה

ילד/ילדה: [התורה לא אומרת "ושכנתי בתוכו" - של המשכן, אלא "ועשו לי מקדש - ושכנתי בתוכם" - בתוך כל יהודי שעושה בלב שלו משכן להשם].

כדי לבנות את המשכן האישי שלנו, עלינו להשתמש ב'שטות' של קדשה - לא להתחשב במה שאנשים בעולם רגילים לעשות, אלא לדבק בקיום התורה והמצוות מתוך התלהבות גדולה, כמספר בגמרא על רב שמואל בר רב יצחק שהיה רוקד עם הדסים בידו לכבוד החתן והפלה. זה היה נראה כמעשה-שטות כיון שהוא היה תלמיד-חכם גדול וזה לא היה ראוי לכבודו לרקד כן... אף דוקא בזכות מעשה זה, הוא זכה שאחר פטירתו ירד עמוד-אש משמים והפריד בין מטתו ובין העם, להראות את גדל קדשותו. כיון שהוא התנהג שלא כרגיל, הוא זכה לגלוי אלקות מיחד. כאשר אנו גם נוהגים כן - ב'שטות דקדשה' - אנו זוכים להוריד את השכינה למטה.

לילדים המתקדמים בלמוד החסידות:

אבל מדוע נדרשת דוקא עבודה של "עצי שטים" - 'שטות דקדשה'?

לצורך בגיית המשכן? למה לא מספיק לעבד את השם בדרך רגילה ו'נורמלית'?

אנחנו והצפור שוים...

אבא/אמא: ממשיך הרבי הריי"צ ומבאר:

"ובאור הענין הוא דהנה אור אין סוף הרי לית מחשבה תפיסא ביה כלל, והוא למעלה מגדר השגה." -

האור האין-סופי של הקדוש-ברוך-הוא, הוא דבר שאנחנו לא יכולים להשיג אותו בדרך הרגילה. כמה שלא נהיה חכמים, עדין לא נוכל 'לתפס' ולהשיג שום דבר מהאור העצום הזה. כמו שצפור הכי חכמה שבעולם אף פעם לא תוכל להבין ראש של בן-אדם... אבל עוד הרבה יותר מכהן. צפור היא אמנם לא ברמה של בן-אדם, אבל שניהם בדרגת 'נבראים' של השם.

פה מדבר על הבדל (פער) הרבה יותר גדול. אנחנו הנבראים והשם הוא הבורא, זה משהו שאין לנו שום אפשרות להבין ולהשיג אותו.

וכפי המסבך בתנאי שלגבי השם, אפלו החכמים הכי גדולים הם כמו 'פתי' שלא מבין, אלא רק עושה מתוך תמימות. ולכן אומר דוד המלך בתהלים: "ואני בער ולא אדע" - אני לגבי השם, כמו אדם נבער מדעת שלא יודע כלום. כמו בהמה שאינה בעלת שכל. ודוקא בזכות זה - בזכות שאני מבטל את עצמי אליה והולך אחריה בתמימות, לכן אני תמיד עמו.

להתחבר להשם

ילד/ילדה: מה יוצא? ששם השכל שלנו אי-אפשר להשיג את השם, אבל דוקא על-ידי הבטול והתמימות אנחנו יכולים זוכים להתחבר אליו. ולכן זה נקרא 'שטות' כי זה לא משהו שבא מתוך ההבנה של השכל, אלא "למעלה מהשכל" - אנחנו מניחים בצד את כל מה שאנחנו מבינים, ומתחברים למשהו הרבה-הרבה יותר גבוה - לקדוש-ברוך-הוא בכבודו ובעצמו.

לפי זה נבין מדוע המשכן היה בנוי דוקא מ"עצי שטים":

התפקיד של המשכן והמקדש הוא שהאור האלקי האין-סופי ישרה כאן, בעולם הזה החמרי, עד שהחשך של העולם יתפך לאור.

לכן לקחו "עצי שטים" - יש כאן רמז ל'שטות'. איך בונים את המשכן? איך הופכים את החשך לאור? כאשר לוקחים את ה'שטות' של העולם והופכים אותה ל'שטות' של קדשה.

הלקחה:

התפקיד שלנו להביא את הגאולה. איך אנחנו עושים משכן להשם? על ידי 'שטות של קדשה' - הליכה בדרך התורה והמצוות תמימות ובטול להשם, ואי-התחשבות ב"מה יגיד העולם".

(מעובד ע"פ באתי לגני תש"י, אותיות א-ה)

בדוני החסידים

כשהרבי הרגיש את מצוקתו של ילד בן 21 מהאיים הקריביים

- ספור מיחד ומרגש ליו"ד שבט -

גדלתי בקורסאו שבאיים הקריביים, מספר אלי גרוסמן. באותה תקופה לא היו כל בתי ספר יהודיים על האי, ונאלצתי ללמוד בית הספר הגוי.

על אף שגדלתי בבית שאינו שומר מצוות, סרבותי בעקשנות להשתתף בטקסים הגויים והתלמידים התגרו בי בקביעות. כשהגעתי לכיתה ז', מצב הענינים הלך והחריף. המריבות ביני ובין תלמידי בית-הספר הלכו ותכפו, ויחסי עם מנהל בית הספר נהיו עוינים במיוחד. התחלתי להעדר מבית הספר.

יום אחד קרא מנהל בית הספר לאבא שלי להגיע למשרדו, על מנת לברר מדוע לא הייתי בבית הספר בשבועות האחרונים. בעקבות כן, אבי נתן לי שתי בררות: או להפניע ולהשתתף בפעילויות בית הספר כמו כל הנערים האחרים, או לעזב את בית הספר וללכת עמו בכל יום לעבודה. לא הייתי צריך לחשב הרבה. נכנסתי למשרדו של המנהל, הנחתי את הספרים על שלחנו ורצתי חזרה החוצה אל אבי.

ואז החלו להגיע לבית שלנו מכתבי אזהרה. על-פי החק המקומי, כל ילד חייב לברר בבית הספר. יחסי משפחתי עם הקהלה החלו להתקלקל אף הם.

אבי היה מדאג ביותר בשל מצבי, אך הוא לא ידע מה לעשות. לילה אחד הוא חלם חלום. בחלומו הוא ראה את עצמו כילד בן שלוש כשהוא יושב בחיק סבתו. סבתו אמרה לו, "ליובו ("אהובי" ברוסית), בכל פעם שתהיה בצרה, הרבי מליובאוויטש יוכל לעזור לך". היתה זו הפעם הראשונה שהיא שמע את שמו של הרבי.

בבקר שלמחרת הלך אבי לבית הפנסת שלו, מכנה קטן ולא בולט הסמוך לביתו. הוא בקש מן הגבאי לפתח עבורו את הדלת והלך לארון הקדש, שם שפך לבו בפני השם ופנה ללכת משם.

באותה תקופה, קבל הרב משה קוטלרסקי שיחת טלפון מהמזכיר של הרבי, הרב חודקוב. "טל את ידיך", הורה לו הרב חודקוב. היה זה קוד שפרושו שהרבי היה על הקו ומקשיב לכל מלה. הרבי רוצה שתסע מיד לאי קורסאו.